

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► **V**

ОБЩА ПОЗИЦИЯ 2008/944/ОВППС НА СЪВЕТА

от 8 декември 2008 година

определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване

(ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99)

Изменен с:

Официален вестник

№ страница дата

► **M1** Решение (ОВППС) 2019/1560 на Съвета от 16 септември 2019 година L 239 16 17.9.2019 г.

▼ B**ОБЩА ПОЗИЦИЯ 2008/944/ОВППС НА СЪВЕТА**

от 8 декември 2008 година

определяща общи правила за режим на контрол върху износа
на военни технологии и оборудване*Член 1*▼ M1

1. Въз основа на критериите по член 2 всяка държава членка оценява, като разглежда всеки случай поотделно, получените от нея заявления за лицензия за износ, в т.ч. тези относно трансфери между правителства, във връзка с артикули, фигуриращи в Общия списък на ЕС на оръжията, посочен в член 12.

1а. Ако се получи нова информация от значение, всяка държава членка се насърчава да направи повторна оценка на лицензите за износ на изделия от общия списък на ЕС на оръжията след предоставянето им.

▼ B

2. Споменатите в параграф 1 заявления за лицензия за износ включват:

- заявления за лицензии за физически износ, включително за целите на лицензираното производство на военно оборудване в трети държави,
- заявления за лицензии за посредничество,
- заявления за лицензии за „транзит“ или „претоварване“,
- заявления за лицензии за нематериални трансфери на софтуер и технологии чрез електронни средства, факс или телефон.

В законодателството на държавите-членки се посочва в какви случаи е необходима лицензия за износ по отношение на тези заявления.

*Член 2***Критерии**▼ M1

1. Първи критерий: Спазване на международните задължения и ангажименти на държавите членки, по-специално санкциите, постановени от Съвета за сигурност на ООН или от Европейския съюз, на споразуменията за неразпространение и други подобни, както и на други международни задължения и ангажименти.

▼ B

Отказва се издаването на лицензия за износ, ако одобрението ѝ би било несъвместимо със, *inter alia*:

- а) международните задължения на държавите-членки и ангажиментите им за прилагане на оръжейното ембарго на Организацията на обединените нации и Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа;
- б) международните задължения на държавите-членки, произтичащи от Договора за неразпространение на ядреното оръжие, Конвенцията за биологично и токсично оръжие и Конвенцията за химическо оръжие;

▼ M1

- ба) международните задължения на държавите членки по Конвенцията за конвенционалните оръжия и съответните протоколи, приложени към нея;
- бб) международните задължения на държавите членки по Договора за търговията с оръжие;
- в) международните задължения на държавите членки по Конвенцията за забрана на използването, складирането, производството и трансфера на противопехотни мини и за тяхното унищожаване (Отавската конвенция);
- ва) ангажиментите на държавите членки по Програмата за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения във всичките ѝ аспекти;

▼ B

- г) ангажиментите на държавите-членки в рамките на Австралийската група, Режима за контрол на ракетните технологии, комитета Zangger, Групата на ядрените доставчици, Васенаарската договореност, Кодекса от Хага срещу разпространението на балистични ракети.

2. Втори критерий: Зачитане на правата на човека в държавата на крайно местоназначение, както и зачитане на международното хуманитарно право в тази държава.

— След като преценят доколко държавата получател се придържа към съответните принципи съгласно международните инструменти в областта на правата на човека, държавите-членки:

- а) отказват да издадат лицензия за износ, ако е налице явен риск предназначения за износ военни технологии или оборудване да бъдат използвани за вътрешни репресии;
- б) проявяват особена предпазливост и бдителност при издаване на лицензи, като разглеждат всеки случай поотделно и отчитат естеството на военните технологии или оборудване за държави, за които компетентните органи на Организацията на обединените нации, Европейския съюз или Съвета на Европа са установили сериозни нарушения на правата на човека.

За тези цели към технологиите или оборудването, които могат да се използват за вътрешни репресии, ще се причисляват, *inter alia*, технологии и оборудване, за които съществуват доказателства, че такива или подобни на тях са използвани за вътрешни репресии от предложения краен потребител или където има основания да се смята, че технологиите или оборудването ще бъдат отклонени от посочената крайна употреба или краен потребител и ще бъдат използвани за вътрешни репресии. Естеството на технологиите или оборудването ще се проучи внимателно в съответствие с член 1 от настоящата обща позиция, особено ако е предназначено за целите на вътрешната сигурност. Вътрешните репресии включват, *inter alia*, изтезание и друго жестоко, нехуманно и унижително отношение или наказание, извършени по съкратена процедура или произволни екзекуции, безследно изчезване на лица, произволно задържане и други сериозни нарушения на правата на човека и основните свободи, заложиени в съответните международни инструменти за правата на човека, включително Всеобщата декларация за правата на човека и Международния пакт за гражданските и политическите права.

▼ B

— След като преценят доколко държавата получател се придържа към съответните принципи съгласно инструментите на международното хуманитарно право, държавите-членки:

- в) отказват да издадат лицензия за износ, ако е налице явен риск предназначения за износ военни технологии или оборудване да бъдат използвани за сериозни нарушения на международното хуманитарно право.

3. Трети критерий: Вътрешната обстановка в държавата на крайно местоназначение в зависимост от съществуването на напрежение или въоръжени конфликти.

Държавите-членки отказват да издадат лицензия за износ на военни технологии или оборудване, които биха провокирали или удължили въоръжени конфликти или биха задълбочили съществуващо напрежение или конфликти в държавата на крайно местоназначение.

4. Четвърти критерий: Опазване на мира, сигурността и стабилността в даден регион.

Държавите-членки отказват да издадат лицензия за износ, ако съществува ясен риск съответният получател да използва изнасяните военни технологии или оборудване по агресивен начин срещу друга държава или да урежда със сила териториални претенции. Когато разглеждат подобни рискове, държавите членки отчитат, *inter alia*:

- а) съществуването или вероятността за въоръжен конфликт между държавата получател и друга държава;
- б) претенция към територията на съседна държава, която в миналото държавата получател е опитвала или заплашвала да уреди по насилствен начин;
- в) вероятността военните технологии или оборудване да се използват за други цели, освен за законно поддържане на националната сигурност и отбрана от страна на получателя;
- г) необходимостта да се избегне значително негативно влияние върху стабилността в региона.

5. Пети критерий: Национална сигурност на държавите-членки и на територии, за чиито външни отношения отговорност носи дадена държава-членка, както и националната сигурност на приятелски и съюзнически държави.

Държавите-членки вземат предвид:

- а) евентуалния ефект от износа на военни технологии или оборудване върху техните интереси, свързани с отбраната и сигурността, както и върху интересите на държавата-членка и приятелските и съюзническите държави, като същевременно признават, че този фактор не може да влияе при разглеждането на критериите за зачитане на правата на човека и мира, сигурността и стабилността в региона;
- б) риска от използване на съответните военни технологии или оборудване срещу техните сили или срещу силите на държавите-членки и на приятелските и съюзническите държави.

6. Шести критерий: Поведение на държавата купувач спрямо международната общност, особено по отношение на тероризма, естеството на съюзите, в които участва, и спазването на нормите на международното право.

▼ B

Държавите членки вземат предвид, *inter alia*, поведението на държавата купувач в миналото, що се отнася до:

- а) нейната подкрепа или насърчаване на тероризма и международната организирана престъпност;
- б) спазването на поетите от нея международни ангажменти, по-конкретно относно неизползването на сила, и на международното хуманитарно право;
- в) нейните ангажменти по отношение на неразпространението и други области на контрола върху оръжията и разоръжаването, по-специално подписването, ратифицирането и прилагането на съответните конвенции в областта на контрола върху оръжията и разоръжаването, посочени в буква б) от първия критерий.

7. Седми критерий: Съществуване на риск военните технологии и оборудване да бъдат отклонени в рамките на държавата купувач или реекспортирани при неблагоприятни условия.

При оценяване на въздействието на предназначения за износ военни технологии или оборудване върху държавата получател и риска да бъдат отклонени към нежелан краен потребител или за нежелана употреба, се взема предвид следното:

- а) законните интереси, свързани с отбраната и вътрешната сигурност на държавата получател, включително нейното участие в мироопазващи дейности на Организацията на обединените нации или на други организации;
- б) техническите способности на държавата получател за използване на тези технологии или оборудване;
- в) способността на държавата получател да упражнява ефективен контрол върху износа;
- г) рискът от реекспортиране на тези технологии или оборудване до нежелани местоназначения и поведението на държавата получател в миналото относно спазването на съответна разпоредба за реекспорт или съгласие преди реекспорт, чието налагане държавата-членка износител е счела за необходимо;
- д) рискът от отклоняване на такива технологии или оборудване към терористични организации или отделни терористи;
- е) рискът от производство по образец или непреднамерен трансфер на технологии.

8. Осми критерий: Съвместимост на износа на военни технологии или оборудване с техническия и икономическия капацитет на държавата получател, като се има предвид, че е желателно държавите да задоволяват своята законна необходимост от сигурност и отбрана с най-малко отклонение на човешки и икономически ресурси за въоръжения.

Държавите-членки отчитат, с оглед на информацията от съответни източници като докладите на Програмата на ООН за развитие, Световната банка, Международния валутен фонд и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие дали предложеният износ ще възпрепятства сериозно устойчивото развитие на държавата получател. В този контекст те разглеждат относителните равнища на военни и социални разходи на държавата получател, като вземат предвид също и помощите от ЕС или помощите, получени на двустранна основа.

▼B*Член 3*

Общата позиция не засяга правото на държавите-членки да провеждат по-ограничителни национални политики.

Член 4

1. Държавите-членки разпространяват подробностите по заявления за лицензии, отказани въз основа на критериите в настоящата обща позиция, придружени с обяснение на причините за отказа. Преди дадена държава-членка да издаде лицензия, отказана в рамките на последните три години от друга държава-членка или държави-членки за сходна по същество сделка, тя трябва първо да се консултира с държавата-членка или държавите-членки, която(ито) първо е(са) отказала(и) издаването на лицензията(ите) за износ. Ако след консултациите държавата-членка въпреки всичко реши да издаде лицензията за износ, тя уведомява държавата или държавите, отказала(и) издаването, като даде подробно обяснение за своите доводи.

2. Решението за разрешение или отказ на трансфер на каквито и да е военни технологии или оборудване остава на преценката на всяка държава-членка. Приема се, че отказ за издаване на лицензия е налице, когато държавата-членка е отказала да разреши конкретната продажба или физическия износ на съответните военни технологии или оборудване и в противен случай продажбата би се осъществила, или е отказала да разреши сключването на съответен договор. За посочените цели подлежащ на нотифициране отказ може, в съответствие с националните процедури, да включва отказ на разрешение за започване на преговори или отрицателен отговор на официално първоначално запитване относно конкретна поръчка.

3. Държавите-членки считат такива откази за поверителни и не ги използват за търговска изгода.

Член 5

Лицензиите за износ се предоставят единствено въз основа на надеждна предварителна информация за крайната употреба в държавата на крайно местоназначение. Това обикновено изисква наличие на обстойно проверен сертификат на краен потребител или подходяща документация и/или някаква форма на официално разрешение, издадено от държавата на крайно местоназначение. При разглеждане на заявленията за лицензии за износ на военни технологии или оборудване за производствени цели в трети страни, държавите-членки вземат предвид по-специално евентуалното използване на готовия продукт в държавата на производство и риска от отклоняването или изнасянето му до нежелан краен потребител.

▼M1*Член 6*

Без да се засяга Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета⁽¹⁾, критериите по член 2 от настоящата обща позиция и процедурата за консултиране, предвидена в член 4, се прилагат също и за държави членки по отношение на изделия или технологии с

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета от 5 май 2009 г. за въвеждане режим на Общността за контрол на износа, трансфера, брокерската дейност и транзита на изделия и технологии с двойна употреба (ОВ L 134, 29.5.2009 г., стр. 1).

▼ M1

двойна употреба, посочени в приложение I към Регламент (ЕО) № 428/2009, когато има сериозно основание да се смята, че крайният ползвател на такива изделия или технологии ще са въоръжените сили, силите за вътрешна сигурност или други подобни организации в държавата получател. Приема се, че позоваването на военни технологии или оборудване в настоящата обща позиция включва такива изделия и технологии.

Член 7

С цел да се постигне максимална ефективност на настоящата обща позиция, държавите членки работят в рамките на ОВППС за засилване на сътрудничеството помежду си и за насърчаване на тяхното сближаване в областта на износа на военни технологии и оборудване, наред с другото чрез обмен на информация от значение, включително информация относно уведомления за отказ и политики за износ на оръжия, както и чрез набеязване на възможни мерки за допълнително увеличаване на сближаването.

Член 8

1. До 30 юни всяка година всяка държава членка предоставя на Европейската служба за външна дейност информация за предходната календарна година относно своя износ на военни технологии и оборудване и прилагането на настоящата обща позиция.

2. Годишен доклад на ЕС, основан на приноса на всички държави членки, се представя на Съвета за приемане и се предоставя на обществеността под формата на описателен доклад и онлайн база данни с възможност за търсене на уебсайта на Европейската служба за външна дейност.

3. Освен това всяка държава членка, която изнася технологии или оборудване, съдържащи се в Общия списък на ЕС на оръжията, публикува национален доклад относно своя износ на военни технологии и оборудване, чието съдържание е в съответствие с националното законодателство, където е приложимо.

▼ B*Член 9*

При целесъобразност държавите-членки оценяват съвместно в рамките на ОВППС положението на потенциалните или действителните получатели на износа на военни технологии и оборудване от държавите-членки в светлината на принципите и критериите на настоящата обща позиция.

Член 10

Приема се, че при целесъобразност държавите-членки могат да вземат предвид също и влиянието на предложения износ върху техните икономически, социални, търговски и промишлени интереси, но тези фактори няма да засегнат прилагането на горепосочените критерии.

▼ B*Член 11*

Държавите-членки полагат всички възможни усилия да насърчат други държави, изнасящи военни технологии или оборудване, да прилагат съдържащите се в настоящата обща позиция критерии. Те редовно обменят опит с тези трети държави, които прилагат критериите, относно техните политики за контрол върху вноса на военни технологии и оборудване и относно прилагането на критериите.

Член 12

Държавите-членки гарантират, че съответното тяхно национално законодателства им позволява да извършват контрол върху износа на технологии и оборудване, съдържащи се в Общия списък на ЕС на оръжията. Общият списък на ЕС на оръжията служи за отправна точка на националните списъци с военни технологии и оборудване на държавите-членки, но не ги заменя пряко.

▼ M1*Член 13*

Справочникът на потребителя към настоящата обща позиция, който се преразглежда редовно, служи като ръководство за прилагането на настоящата обща позиция.

▼ B*Член 14*

Настоящата обща позиция поражда действие от датата на приемането ѝ.

▼ M1*Член 15*

Настоящата обща позиция се преразглежда пет години след деня на приемането на Решение (ОВППС) 2019/1560 на Съвета ⁽¹⁾.

▼ B*Член 16*

Настоящата обща позиция се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

⁽¹⁾ Решение (ОВППС) 2019/1560 на Съвета от 16 септември 2019 г. за изменение на Обща позиция 2008/944/ОВППС, определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 239, 17.9.2019 г., стр. 16).